

De Recitant

Jaarlijkse uitgave van de Vereniging
van Vrienden van Het Zeeuws Orkest

Nummer 39, mei 2024

In dit nummer onder meer:

- Solist en eerste trompettist Sergi Serra Buscallà
- Podcasts over klassieke muziek
- Eerste hoorniste Jana Suilen
- Zeeuwse Jeugdorkesten
- Het Muziekconcours voor de Zeeuwse Jeugd 2024
- In Memoriam Frits Tavenier
- Pim Broekhuysen, penningmeester van HZO
- Programma 2024-2025

De Recitant is de jaarlijkse uitgave van de Vereniging van Vrienden van Het Zeeuws Orkest

Nummer 39, mei 2024

Adres bestuur Vereniging van Vrienden van Het Zeeuws Orkest /
redactie De Recitant:

Verwerijstraat 14

4331 TC Middelburg

E-mail: vvhzo@zeeuwsorkest.nl

Website: www.zeeuwsorkest.nl/vrienden/

Redactie: Bestuur VVHZO

Bestuursleden Vereniging van Vrienden van Het Zeeuws Orkest:

Alwin Baart, voorzitter

Anja Westerterp, secretaris

Elsbeth Schregardus, penningmeester

De jaarlijkse bijdrage voor een lid van de Vereniging is € 22,50 per jaar. Het lidmaatschap voor (echt)paren bedraagt € 30,-. Een hogere bijdrage is altijd welkom.

De contributie kan overgemaakt worden op het rekeningnummer: NL49 ABNA 0832 9667 11 ten name van Vereniging van Vrienden van Het Zeeuws Orkest, onder vermelding van: contributie 2024 en uw naam, postcode en huisnummer.

De Vereniging van Vrienden van Het Zeeuws Orkest, opgericht in 1981, ondersteunt op financiële en praktische wijze Het Zeeuws Orkest.

Voorpagina: Jana Suilen (foto: Mirjam Hoogendijk)

VOORWOORD

Op een vrijdagavond in oktober 2023 hadden we als Vrienden een mooie en interessante avond. Ivan Meylemans gaf in een goed gevulde salon van de Zeeuwse Concertzaal een college over dirigeren. Op zijn bekende, onderhoudende wijze vertelde hij wat voor rol een dirigent heeft bij repetities en uitvoeringen.

Mochten velen van ons denken dat we nu door het televisieprogramma Maestro wel enigszins een beeld hebben van hoe een dirigent werkt, dan hielp Meylemans ons snel uit de droom. Het programma is leuk, maar heeft niets met dirigeren te maken. Meylemans maakte duidelijk hoe een dirigent technisch te werk moet gaan. Hij vertelde onder meer over de dirigeerlijn, het aangeven van de inzet en de maat en wat iedere arm zou moeten doen. Jongere mensen die directie studeren krijgen te horen dat er duidelijke regels zijn. Uit Ivan Meylemans verhaal bleek echter dat de grootste dirigenten zich vaak juist niet aan die regels houden. Hun handen zijn soms te hoog en sommigen bewegen beide armen en handen symmetrisch, iets wat niet de bedoeling is.

Dat er misschien niet eens armen nodig zijn, maakte Meylemans duidelijk met het bekende en mooie fragment van Leonard Bernstein die een symfonie van Haydn dirigeert met

alleen maar zijn gezicht.

Zo bracht het college over dirigeren en dirigenten ons tot een conclusie die we ook in andere beroepen en situaties in ons leven kunnen gebruiken. Er zijn regels, maar wil je tot grote hoogte stijgen, laat dan die regels als het kan ook los. Oorspronkelijkheid, passie, charisma, betrokkenheid, contact en overtuigingskracht zijn minstens zo belangrijk.

Terug naar 2024. Wilt u een keer meemaken hoe Ivan Meylemans met Het Zeeuws Orkest repeteert? Als Vriend bent u een aantal keer per jaar welkom bij een repetitie in de Zeeuwse Concertzaal. De eerste is op zondag 9 juni, van 14 tot 17 uur. Graag zien we u dan of bij een van de mooie concerten die er weer geprogrammeerd staan.

Alwin Baart,
voorzitter Vereniging van Vrienden van
Het Zeeuws Orkest.

In dit nummer:

- ♪ Solist en eerste trompettist Sergi Serra Buscallà
- ♪ Podcasts over klassieke muziek
- ♪ Eerste hoorniste Jana Suilen
- ♪ Nieuws
- ♪ Zeeuwse Jeugdorkesten
- ♪ Het Muziekconcours voor de Zeeuwse Jeugd
- ♪ In Memoriam Frits Tavenier
- ♪ Pim Broekhuysen, penningmeester HZO
- ♪ Programma 2024-2025
- ♪ Zomerconcerten

Geboeid door Haydn

Sergi Serra Buscallà over het trompetconcert en studeren in Nederland

De Spaanse Sergi Serra Buscallà, solist in het trompetconcert van Joseph Haydn, is voor Het Zeeuws Orkest en het publiek geen onbekende. Hij is als eerste trompettist aan het orkest verbonden en bij de uitvoering van de Vijfde Symfonie van Mahler was hij de trompettist die de eerste bekende trompetklanken liet horen. Als hij muziek maakt, dan gaat het om meer dan de noten. De context waarin de muziek gemaakt werd, is voor hem enorm belangrijk. En wat zou hij graag een lang gesprek met Mahler willen hebben.

Het belang van muziekonderwijs op school, wordt duidelijk door het verhaal van Sergi Serra Buscallà (25). Op de basisschool kon hij in middag muzieklessen volgen. In deze lessen vertelden de docenten over muziek en instrumenten en de leerlingen luisterden naar muziekstukken. Door deze kennismaking koos hij voor de trompet en kreeg hij les op de muziekschool van Berga, een kleine stad vlakbij zijn woonplaats Gironella. Na zijn bachelor te hebben gehaald aan de Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC, Barcelona) ging hij naar het conservatorium in Amsterdam (waar hij nog steeds studeert) om zijn master te halen.

Serra Buscallà is gespecialiseerd in klassieke muziek en in zijn masteropleiding houdt hij zich bezig met zowel orkest- als solospel. “In het verleden heb ik ook wel jazz- en bigbandmuziek gespeeld en in mijn bachelorstudie was mijn tweede vak jazztrompet. Ik probeer als musicus zo flexibel mogelijk te zijn, ik denk dat veel verschillende input je meer compleet maakt, ook al moet je je dan in je studie specialiseren.”

Heb je voorkeur voor een bepaalde periode in de klassieke muziek?

“Het is voor mij onmogelijk om te kiezen, omdat elke componist en elk stuk iets interessants heeft. Ik hou van de laat-romantiek en vooral van

Strauss en Mahler, wanneer de trompet een meer solistische en melodieuze rol in het orkest begint te krijgen. Maar ik speel ook graag Bach, Beethoven, Bruckner, Ravel, Stravinsky... of wat er ook maar op mijn pad komt. Muziek, en vooral trompetmuziek, hangt nauw samen met de tijd waarin de muziek gemaakt werd en met de instrumenten die men had. Als je je verdiept in de context van een muziekperiode dan wordt eigenlijk alles interessant om te spelen en ook beter te doorgronden. Het concert voor trompet van Haydn is ook zeker een topconcert.”

Waarom is het trompetconcert van Haydn voor jou zo speciaal?

“Het Haydn-trompetconcert vind ik erg mooi omdat ik de historische context ervan erg interessant vind. Het is geschreven voor de eerste trompet met knoppen. Voor die tijd speelden de trompettisten met natuurlijke trompetten, dit betekende dat ze slechts in één toonsoort konden spelen en alleen in het hoge register. De trompet was dus gebaseerd op een harmonische serie van één toonsoort. Anton Weidinger was een Oostenrijkse trompettist in de tijd van Haydn, hij was trompettist aan het Weense hof en tevens vriend van de componist. Weidinger begon te experimenteren met het toevoegen van toetsen aan de natuurlijke trompet (clarino) om uiteindelijk de eerste trompet met toetsen te maken waarmee hij op 28 maart 1800 in Wenen tijdens de première van het Haydn-trompetconcert speelde.

Het hoofdthema begint met de drie eerste noten in de Es majeur, voorafgegaan door drie noten die, als een soort grap, ook speelbaar zijn op een natuurlijke trompet. Het was toen voor het eerst dat de noten in Es majeur als echte noten te horen waren. Dat was dus heel bijzonder omdat de mogelijkheden

van de trompet waren vergroot waarmee deze dus dichterbij de hedendaagse trompet kwam te staan.

Verder is Haydn de bekendste componist die een trompetconcert schreef en het is voor mij nog extra speciaal om muziek te maken uit de klassieke periode. Ik denk dus, als je nadenkt over de historische context, dat het een heel spannend muziekstuk is, ook al is de muziek op zichzelf erg mooi.”

Je houdt van de historische context, met welke overleden componist zou je dan graag een uur willen praten?

“Ik zou graag een lang gesprek met Mahler hebben. Ik heb een tijdje geleden een dik boek over hem gelezen en ik wil graag nog meer over hem te weten komen. Ik denk dat hij een heel bijzonder mens was en ik zou het geweldig vinden als hij mij kon uitleggen hoe het leven in zijn tijd was. En ik zou meer willen weten over de instrumenten van toen en hoe er met een orkest destijds werd gewerkt.”

Is er trouwens veel verschil tussen het spelen in een orkest in Spanje en in Nederland?

“Ik heb in beide landen in professionele orkesten gespeeld en ik heb het gevoel dat er niet veel verschil is. Het is een zeer internationaal beroep, dus in Spanje zijn de repetities meestal ook in het Engels. Eén ding vind ik anders: hier in Nederland zijn er soms concerten op donderdag- of maandagavond en in Spanje zijn dat alleen vrijdagavond en normaal gesproken in het weekend.”

Wat vind je überhaupt prettig en minder prettig in Nederland?

“Ik houd van de kansen die ik kreeg sinds ik hier aankwam. Ik denk dat er aan cultuur meer gewicht wordt gegeven dan in Spanje, vooral wat betreft klassieke muziek. Ik was verbaasd toen ik in 2022 voor het eerst in het Concertgebouw speelde. De akoestiek is echt goed en

tegelijkertijd is de zaal super mooi. Ik denk dat het een van de beste zalen is waar ik in heb gespeeld. En ik houd ook van de esthetische instelling van de mensen hier en van het feit dat men over het algemeen pragmatisch en professioneel is. Ik hou niet zo van het weer, ik mis de zon, ja ja ja...”

Wat mis je nog meer van Spanje?

“Ik mis het eten en de bergen waar ik vandaan kom. Ook mis ik mijn familie en vrienden, maar dat is niet zo erg aangezien ik vaak terug ga naar Barcelona.”

Kan je optreden als solist met Het Zeeuws Orkest nog gebruiken voor je studie?

“Ik denk van wel, het zal zeker meetellen als ervaring op professioneel gebied. Het komt niet elke dag voor dat je als trompettist de kans krijgt om als solist te spelen met een orkest. Ik ben Het Zeeuws Orkest dan ook erg dankbaar voor deze kans.”

En wat zijn je plannen nadat je je master hebt afgerond?

“Een plan heb ik niet, ik hoop dat mijn trompetten zelf bepalen waar ik heen ga en wat ik ga doen, maar ik zou het ook niet erg vinden om in Nederland te blijven. We zullen zien wanneer de tijd daar is.”

Nog meer podcasts over (klassieke) muziek

Vorig jaar heb ik u verteld hoe ik kennismakte met het verschijnsel podcast en heb u meteen een aantal naar mijn mening luisterenswaardige podcasts aangeraden (zoals die van Het Zeeuws Orkest). Dit jaar heb ik weer een aantal podcasts (waaronder één van de Muziekschool Zeeland) voor u uitgezocht die ik hieronder wil bespreken.

Maar wat is een podcast ook alweer? Een podcast is een audio-uitzending of een digitaal geluidsbestand. De naam is een combinatie van het woord iPod en broadcast(ing) (Engels voor 'uitzenden'). De iPod is inmiddels al bijna achterhaald, maar de podcast is dat zeker niet! U kunt podcasts downloaden op uw telefoon en er met oordopjes, maar ook zonder naar luisteren. U kunt ze vinden via allerlei sites en met name via Spotify.

Klassieke Mysteries

In deze echt aardige podcast gaat het niet in de eerste plaats om de muziek, maar om de componisten van de muziek en hun al dan niet tragische leven(seinde). Ab Nieuwdorp, bekend van zijn dagelijkse radioprogramma De Klassieken, gaat samen met Rebecca van der Weijde op zoek naar intrigerende en spannende verhalen rondom het leven en vooral de dood van klassieke componisten. Denkt u aan titels als: 'Voorspelde

Mozart zijn eigen dood?' en 'Hoe kon Liszt twee keer doodgaan?' en succes is verzekerd.

De buitengewoon prettige stem van Ab en de vragen van Rebecca maken dat je zonder probleem het einde van de podcast haalt. De podcast is in 2019 begonnen; de laatste aflevering is van eind 2023.

Kalm met Klassiek

Van dezelfde Ab Nieuwdorp de podcast Kalm met Klassiek. Deze podcast is helemaal gericht op de luisteraar die snakt naar een momentje van rust in het hectische bestaan van alledag. →

De afleveringen zijn kort, niet meer dan een minuut of negen, en de muziek is mooi en rustgevend. Ab vertelt soms meer over wat je hoort, maar laat vooral de muziek haar kalmerende werk doen. Het is fijn om naar de muziek te luisteren terwijl je zit of ligt, maar dat is niet per se noodzakelijk. Ab geeft soms ademhalingsadviezen, maar eigenlijk is zijn stem al zodanig rustgevend dat het slechts een kwestie is van adem in, adem uit

Eerste hulp bij Klassiek

Deze podcast wordt gemaakt door onze zuiderburen, de Belgische klassieke radiozender Klara. Wat zullen de makers, Clara De Decker en Sander De Keere, een plezier hebben gehad bij het maken ervan! Het spat eraf. Hun insteek is: dit stuk moet je minstens één maal in je leven gehoord hebben. De afleveringen duren een minuut of twintig en daarin staat één werk van één componist centraal. Aan het begin geeft een van de twee in dertig seconden een overzicht van het leven van de componist en aan het eind de ander in even weinig

seconden een samenvatting van wat er over het stuk gezegd is, in de tussentijd horen we gedeeltes van het werk. Wanneer er bij de bespreking een moeilijke muziekterm valt, drukt een van hen op een alarmbel en wordt de term verklaard. Er wordt veel gelachen en door de prettige chemie tussen de makers is het een leuke podcast. Verschijnt wekelijks.

Nieuwe filmmuziek van NPO Klassiek

Een mijns inziens heerlijke podcast met vrijwel alleen maar muziek. De meer dan aangename stem van Aad van Nieuwkerk vertelt heel beknopt iets over de inhoud van film en de componist van de muziek en verder is het genieten van de klanken die over je heen stromen. Het is me al verschillende malen overkomen dat ik in slaap ben gevallen tijdens het luisteren naar deze podcast. Kortom een echte aanrader voor slapelozen, maar ook echt voor liefhebbers van klassieke muziek. Af en toe nodigt

Aad filmjournaliste Noa Johannes uit om iets extra's te vertellen over componist of film en ook haar bijdrage is steeds zeer waardevol. Er wordt werk van bekende filmmuziekcomponisten behandeld als Hans Zimmer en Ryuichi Sakamoto, maar ook minder bekende komen aan bod. De podcast telt inmiddels al ruim 130 afleveringen en er komt er ongeveer wekelijks één bij. Genieten!

Klassieke Klets

Een podcast van muziekjournalisten Guido van Oorschot en Joris Heynen die zichzelf introduceren als een oude rot en een jonge god of een klassieke nerd en een podmillennial. De titel dekt de lading goed, want er wordt veel gepraat in deze podcast en het gaat wel over muziek, maar vooral over wat de heren van muziek vinden. Door de verscheidenheid van onderwerpen toch een boeiende podcast die rond de dertig afleveringen telt.

Radio Geluk

Een podcast van de Muziekschool Zeeland, bedacht door Otto Harms die schrijft: "Wij gunnen iedereen

een leven lang muziek, in alle fasen van het leven." Vanuit deze gedachte, en wetend dat muziek een sterk positieve invloed op de gezondheid heeft, wordt Radio Geluk vorm gegeven. Wat begon als een muziekproject binnen de verpleeghuiszorg, is inmiddels uitgegroeid tot een programma voor, met en door mensen binnen én buiten de instellingen. In deze podcast wordt gesproken over wat er op muziekgebied gedaan wordt voor (maar ook door) ouderen en mensen in verpleeghuizen. Ontroerend is de zesde podcast waarin twee quatre-mains spelende dames en twee klarinet spelende heren vertellen over hun regelmatig samenspel en over wat muziek voor hen betekent; van allen is de leeftijd rond de tachtig en zo te horen gaan ze nog lang niet stoppen.

Elsbeth Schregardus

Geen makkelijk instrument

In gesprek met Jana Suilen, eerste hoorniste van Het Zeeuws Orkest

Hoewel de klank van de hoorn Jana al sinds haar vroege jeugd vertrouwd is doordat haar vader in de plaatselijke harmonie hoorn speelde (en trouwens nog steeds speelt), was het niet helemaal vanzelfsprekend dat Jana dat instrument ook zelf zou kiezen.

Wel was ze al heel jong geïnteresseerd in muziek en bezat ze een blokfluit waarvoor ze zichzelf 'een beetje' noten had leren spelen. Toch stelde ze zich open voor andere instrumenten zoals de cello of de klarinet, maar ja bij de plaatselijke harmonie in Boxtel zochten ze koperblazers en toen leek de hoorn haar de meest voor de hand liggende keuze omdat ze was opgegroeid met het warme geluid daarvan.

Op haar tiende begon Jana's hoornloopbaan en meteen met een groot exemplaar van het instrument; er zijn tegenwoordig wel kleinere of kinderhoorns voor jongere kinderen, maar tien is, zo vertelt ze, voor beginnen met het bespelen van een blaasinstrument helemaal niet zo oud, omdat het wel handig is als de mond al een eind uitgegroeid is i.v.m. de embouchure. Zelf geeft ze ook les aan kinderen van de basisschool leeftijd, maar die

hebben dan meestal een kleiner instrument.

Lachend vertelt ze dat als ze als tienjarige dan met zo'n grote hoorn op schoot zat, haar koffer tijdens de les onder haar voeten schoof om te voorkomen dat de hoorn steeds van haar benen naar beneden zou glijden en om meteen een goede houding aan te leren. Immers, zo'n hoorn is toch nog een heel gewicht dat iedere keer maar mee moet worden gesjouwd zoals wanneer Jana in haar woonplaats Den Haag naar de Muziekacademie moet fietsen waar ze haar muzieklessen geeft. En natuurlijk wanneer ze naar Middelburg moet voor repetities met het orkest en voor concerten.

Hoewel ze nog vrij jong is (1984), zit Jana al zeker twintig jaar bij Het Zeeuws Orkest. Al toen ze in haar eerste jaar al aan het conservatorium in Tilburg studeerde, werd haar door andere musici van het orkest gevraagd of ze een keer mee wilde spelen omdat er voor een bepaald concert een hoornist nodig was; toevallig gebeurde dat vlak erna opnieuw en zo rolde ze als het ware het orkest in.

Doordat Jana na Tilburg in Den Haag is gaan studeren waar ze 'een leuk appartementje' vond, betekent dat wel dat er veel gereisd moet worden. Maar dat is nu eenmaal zo, zegt ze. Ze heeft veel geremplaceerd bij andere orkesten, zoals bijvoorbeeld bij het Nederlands Symfonie Orkest en het Gelders Orkest, de voorlopers van het huidige Phion; ook speelde ze mee in het Nationaal Jeugd Orkest en Jong Nederlands Blazers Ensemble

en dat brengt altijd reizen met zich mee.

Het leven van een musicus heeft sowieso een ander ritme dan van iemand met een reguliere baan; Jana begint vaak in de middag met werken en gaat dan soms tot laat in de avond door. In de ochtend oefent ze en bereidt ze haar lessen voor. Dat oefenen is voor een hoornist heel belangrijk; iedere dag moet ze aan de bak om de mooie klank te behouden. Alleen in de zomervakantie probeert ze even afstand te nemen van het instrument. In de meivakantie gaat ze wel weg, maar een heel klein hoorntje gaat mee in de koffer want de juniconcerten komen eraan. Het gaat dan vooral om behoud van embouchure; dat zou ook kunnen door alleen een mondstuk mee te nemen, maar dat vindt ze vooral een saaie oplossing.

Met haar positieve uitstraling lijkt Jana gemaakt voor het leraarschap, dat ze zelf leuk en belangrijk werk noemt; het plezier dat anderen hebben in het bespelen van een instrument geeft haar grote voldoening. Doordat ze relatief veel hoornleerlingen in Den Haag heeft (zo'n vijfentwintig), kunnen ze als hoornensemble samenspelen wat weer een extra dimensie geeft aan de lessen en heel motiverend werkt. Overigens is ze ook werkzaam als hoorndocent in Leiden.

Al pratend over toekomst en het vrij recente verleden met corona, vertelt Jana me dat ze onlangs haar master heeft behaald in Environmental Sciences, een studie die ze naast haar werk heeft gedaan aan de

Open Universiteit. Doordat ze al op het VWO erg geïnteresseerd was in de natuurwetenschappelijke kant en doordat de familie Suilen tot Jana's twaalfde jaar in een groot natuurgebied woonde waar Jana bij mooi weer in de tuin hoornspelend voorbijgangers op een concert trakteerde, kwam de beslissing om die studie naast haar muziekcarrière te gaan volgen niet zomaar uit de lucht vallen. Ook de coronacrisis die grote impact had op de culturele sector, is daaraan debet.

Met die studie gaat ze zeker in de toekomst iets doen, zegt ze, maar ze laat de hoorn niet los, want haar liefde voor de muziek zit heel diep; eigenlijk vanaf dat ze begon, wist ze diep van binnen: hier wil ik heel goed in worden.

Spelen in Het Zeeuws Orkest is iets wat ze erg leuk vindt vooral door de bijzondere en unieke samenstelling van het orkest waarin beroepsmusici samenspelen met amateurs. Jana legt me uit dat bij een groot werk vier hoornisten standaard nodig zijn, terwijl bijvoorbeeld bij de prachtige vijfde symfonie van Mahler die het orkest eind 2022 ten gehore bracht wel zeven hoornisten van de partij waren. De hoornisten zitten vaak 'in een blokje', twee naast en achter elkaar, waarbij de rechtse twee de eerste en derde, wat hogere, partij spelen en de twee linkse de tweede en vierde, wat lagere partij en zo elkaar aanvullen. Ook iets dat nieuw voor me is, is dat de strijkers beginnen met repeteren en dat de blazers er na één repetitie bijkomen. Heel soms is er een aparte blazersrepetitie wanneer er moeilijke stukken voor de blazers inzitten.

Naast Mahler is Brahms een van Jana's favoriete componisten vanwege het feit dat in zijn muziek zoveel verschillende klankkleuren zitten. De hoorn komt daarin heel mooi tot z'n recht. Ze noemt het bijzondere karakter van het instrument, dat kan klinken als een echte koperblazer zoals een trombone of trompet, maar ook kan het een heel lyrische klank voortbrengen waardoor het samen met de houtblazers prachtig klinkt. Eigenlijk is het een instrument dat door de klankkleuren en doordat het zowel heel hoog als heel laag kan spelen, overal bijpast.

Maar een makkelijk instrument is het niet; het echt lastige zit hem in het 'raken van de tonen'. Je moet, zegt ze, de tonen vooruithoren (vaak hoor je als hoornist de toon al in het orkest, zodat je daar houvast aan hebt) om ze goed te kunnen spelen en daarvoor heb je goed muzikaal gehoor nodig. Vooral bij de hoge tonen is het treffen van de juiste toon echt bijzonder lastig. Ook een mooie lange toon spelen kan voor een hoornist nog een hele uitdaging zijn. Nu valt het dagelijkse oefenen ook op z'n plaats.

Tot slot laat Jana me haar 'Alexanderhoorn', die ze persoonlijk bij de gebroeders Alexander in Mainz heeft uitgezocht, nog even zien om uit te leggen waarom je de hoornisten vaak het instrument ziet kantelen. Het vocht dat gecondenseerd in de lange buizen zit, moet je als hoornist er zo vaak mogelijk uit laten lopen omdat je anders een tik hoort die afbreuk doet aan de klank.

Wanneer ik haar vraag of ze nog de behoefte heeft aan het volgen van masterclasses, moet Jana lachen. Vroeger heeft ze gestudeerd in Nederland en Duitsland en ook verschillende masterclasses gevolgd, maar nu vindt ze het interessanter om jonge hoornisten, zoals Mees Vos, te volgen en op andere manieren up-to-date te blijven. Wie weet als ze meer tijd heeft, nog eens. Wanneer ik na een uur de Muziekacademie in Den Haag verlaat, is het gevoel dat bij mij

overheerst een van een ontzettend vrolijke, positieve vrouw met geweldige bos schitterende krullen. Wat moet het leuk zijn om van haar les te krijgen!

Kijk ook eens op Jana's eigen website. Wilt u Jana zelf horen spreken, ga dan naar YouTube: <https://www.youtube.com/watch?v=Xol2GsQ4YSA>.

Zelf heb ik op Google ingetypt: 'wat zit er in mijn kist' en 'Het Zeeuws Orkest' en toen lukte het ook.

Elsbeth Schregardus

N I E U W S

Vrienden HZO welkom bij repetities van Het Zeeuws Orkest

Vanaf juni 2024 kunt u als Vriend van HZO geregeld exclusief repetities van Het Zeeuws Orkest bijwonen in de Zeeuwse Concertzaal in Middelburg.

De data en tijden worden opgenomen in de Nieuwsbrieven van Het Zeeuws Orkest. Omdat deze repetities niet voor iedereen toegankelijk zijn, worden ze niet vermeld op de site.

De eerste repetitie die voor Vrienden te bezoeken is, is op zondag 9 juni 2024. U kunt tussen 14.00 en 17:00 uur zachtjes binnenlopen.

Hotel Van der Valk biedt arrangement met HZO aan

Kent u mensen van buiten Zeeland die een keer een overnachting en een concert van HZO willen combineren? Hotel Van der Valk in Middelburg biedt nu een aantrekkelijk arrangement aan. Te vinden op Valkmiddelburg.nl

Zeeuws Orkest arrangement

- 1x overnachting
- 1x ontbijt
- 1x ticket voor het zomerconcert (p.p)

Zeeuwse Jeugdorkesten

In Zeeland spelen tientallen jongeren van 6 tot 21 jaar samen in jeugdorkesten. De Recitant ging in Hof Mondriaan in Middelburg op bezoek en ontmoette enthousiaste jonge musici.

Op 18 april toog ik naar Hof Mondriaan in Middelburg, waar het Zeeuws Jeugdorkest iedere donderdagmiddag repeteert. Ik was wat vroeg omdat ik kort wilde spreken met een aantal orkestleden, maar tot mijn verbazing was daar al een groepje vrij jonge kinderen enthousiast samen muziek aan het maken. Zij bleken het Jong Zeeuws Jeugdorkest te vormen. Onder leiding van dirigent Bart van Gorp waren ze bezig o.a. de Soldatenmars van Schumann onder de knie te krijgen.

Het orkestje bestond die donderdag uit negen meisjes die samen 5 violen, 2 saxofoons, een gitaar en een dwarsfluit bespeelden. Lastig om daar muziek voor te vinden; Bart van Gorp moet dan ook voor ieder stuk, afhankelijk van wie er meespeelt, een arrangement maken. Neem daarbij het feit dat de samenstelling van deze groep constant wisselt doordat er nieuwe leden bijkomen of leden doorstromen naar het Zeeuws Jeugdorkest en je realiseert je wat een ongelooflijk karwei dat is.

Dirigent Bart van Gorp

Door de constante in- en uitstroom is het niveauverschil ook groot wat weer leidt tot veel herhalingen bij het spelen. "Jongens, laten we nog eens bij maat 15 beginnen en denk eraan, saxofoons, jullie hebben al een luid instrument, probeer niet iedereen weg te blazen!" Want zo is het wel, twee saxofoons blazen zo de rest van de sokken en als het lekker gaat, dan heb je als beginnend saxofonist allicht de neiging eens flink van je te laten horen. Barts taak is dus niet gemakkelijk: hij spoort aan, remt af, motiveert, roept vaak 'focussen' en probeert vooral de orkestleden naar elkaar te laten luisteren. De spelers hebben bovendien nog wel wat problemen met de noten waardoor er veel aandacht is voor de partituur en minder voor de dirigent die ervoor staat.

De leeftijd is grofweg die van basisschoolleerlingen; dertien jaar is ongeveer de bovengrens. Na afloop sprak ik kort met saxofoniste Ruth die zelf nog maar sinds februari 2023 speelt en toch al meeblaast in dit ensemble. Volgens haar moeder kijkt ze iedere week weer uit naar de repetitiemiddag, want samen spelen is superleuk! Wel lastig hoor, want doordat het orkest een eenheid moet vormen staan in de partituur van Ruth vijf kruizen, terwijl Ruth op les nog helemaal niet zover is. Wel maakt de moderne manier van muziekles, namelijk met behulp van CD's, dat het al snel aardig klinkt. Ruth is met de saxofoon begonnen doordat de saxofoniste uit het Zeeuws Jeugdorkest, dat intussen binnendruppelt, haar enthousiast had gemaakt.

Terwijl de jonkies aanstalten maken naar huis te gaan, zijn de leden van het (Groot) Zeeuws Jeugdorkest waarvan de repetitie om 17.30 uur begint, bezig stoelen en lessenaars zo te zetten dat ze straks meteen kunnen beginnen. Bart van Gorp eet intussen snel een broodje en drinkt wat thee. Deze groep -de leeftijd ligt grofweg tussen de 13 en de 18 jaar- is groter én er zitten naast 20 meisjes ook 9 jongens in. Ook hier zijn de violen goed vertegenwoordigd; naast 14 violisten zie ik 3 cellisten, een harpist, een pianist, wel vijf (dwars)fluitistes, 1 saxofoniste, 2 trompettisten en 2 klarinetten. Een mooie mix. Alvorens ze beginnen, worden twee nieuwe leden van het orkest welkom geheten en mag ik als bestuurslid van de Vrienden van Het Zeeuws Orkest even kort iets zeggen over het Muziekconcours voor de Zeeuwse Jeugd.

Dan begint het orkest met het Rondeau van Purcell. Het is een aansprekend stuk waarbij de piano de rol heeft van clavecimbel; de bedoeling is dat het publiek straks een luchtige hofdans hoort. Bart laat een paar stukken met lastige notenopeenvolgingen verschillende keren overspelen, nu eens door het ene deel van het orkest, dan weer door het andere om uiteindelijk redelijk tevreden over te gaan tot het volgende stuk: Symfonie nr. 9 van Joseph Haydn. Deze symfonie zal de kern vormen van het openbare concert waarvoor ze aan het oefenen zijn. Hier zijn ze al sinds de kerstvakantie mee bezig en het is te horen dat er thuis serieus geoefend

→

is. De noten zitten er goed in, maar nu nog het samenspel! Bart hamert er keer op keer op dat de jonge musici naar elkaar moeten luisteren: "dit gedeelte (hij wijst op de altviolen en de celli in het tweede deel) heeft de leiding, de rest is ondergeschikt aan hen". In het derde stuk zit een mooie solo voor de dwarsfluit; dat klinkt al heel lekker. Er wordt intussen wat gelachen om een sporadische valse noot, de aanwijzingen van Bart worden links en rechts op het blad erbij geschreven, maar vooral valt me op dat iedereen geconcentreerd en vol plezier bezig is.

Om voor de pauze af te sluiten met een eenvoudiger stuk en daardoor met een goed gevoel, spelen ze zonder onderbreking het bekende La Montagne van Jean Ferrat, bij ons beter bekend als Het Dorp, waarin de harp een prachtige partij speelt. Dit stuk klinkt inderdaad al heel lekker. Na een uur geconcentreerd spelen gaan de musici wat eten (het is inmiddels 18.30 uur) en bijkletsen.

Als ik hier en daar een praatje met hen aanknoop, hoor ik zonder uitzondering hoe ongelooflijk leuk ze het vinden om samen te spelen en dat ze helemaal niet idioot veel hoeven te oefenen. Ook de dirigent is tevreden met het wat er thuis wordt gedaan. Ook hier geldt dat het een uitdaging is om een geheel te smeden van een groep waarvan twee leden, zoals gezegd, voor het eerst aanwezig zijn en sommige anderen al drie jaar deel uitmaken. En nee, ze gaan niet per se verder in de muziek, maar genieten wel volop van hun donderdagmiddagreperties. En ik geniet mee als ik zie met hoeveel toewijding en plezier ze daar bezig zijn!

Indien u dit een mooi project vindt, kijk dan ook eens op de website onder Zeeuws Jeugdorkest. U kunt ook geld doneren (eenmalig of structureel).

Elsbeth Schregardus

In mei en juni worden er door drie Zeeuwse jeugdorkesten samen (het Zeeuws Jeugdorkest, het Jong Zeeuws Jeugdorkest Middelburg en het Jong Zeeuws Jeugdorkest Goes) verschillende concerten gegeven:

Zaterdag 25 mei in Hof Mondriaan in Middelburg (15.00 uur)

Vrijdag 14 juni in de Dorpskerk in Oostkapelle (19.30 uur)

Zaterdag 22 juni in Zierikzee buiten in het centrum (15.00 uur)

Zaterdag 29 juni in de Geerteskerk in Kloetinge (16.00 uur)

HET MUZIEKCONCOURS VOOR DE ZEEUWSE JEUGD, EDITIE 2024

Het Muziekconcours voor de Zeeuws Jeugd komt er weer aan! Voor de zestiende keer hoopt de Vereniging van Vrienden van het Zeeuws Orkest het Muziekconcours voor de Zeeuwse Jeugd te organiseren. Hoopt, want er moeten natuurlijk wel genoeg kandidaten van 16 tot en met 19 jaar zijn. Maar ook dit jaar zal dat zeker lukken, gezien het aantal jonge mensen dat in Zeeland serieus met muziek bezig is.

De Vrienden van Het Zeeuws Orkest werken samen met de Muziekschool Zeeland die een speciale talentenklas heeft. Maar ook leerlingen van particuliere muziekdocenten zijn van harte welkom.

De jonge musici kunnen mooie prijzen winnen. Maar het is vooral belangrijk dat de deelnemers ervaren hoe is om te spelen voor een jury. De kandidaten die uiteindelijk meedoen aan de finale doen ook podiumervaring op in de Zeeuwse Concertzaal. Bij eerdere edities hebben jonge Zeeuwen meegedaan die inmiddels bekende namen zijn in de wereld van de klassieke muziek, zoals violist Mathieu van Bellen en de dwarsfluitistes Anna May van der Feen en Lise de Munck. De winnares van de editie van 2022 in categorie 7 tot 20 jaar, blokfluitiste Esra Jonckman, deed op 14 mei 2024 mee aan de finale van het Prinses Christina Concours.

In de jury zitten tijdens de finale de chef-dirigent van Het Zeeuws Orkest Ivan Meylemans en NPO-klassiek presentator en tubaïst Ab Nieuwdorp.

Het concours wordt mogelijk gemaakt dankzij Stichting Kinderzorg, het Familiefonds Hurgronje, Van Boven Advocaten, de Muziekschool Zeeland, de Mondia Scholengroep en de CSW.

Aanmelden kan tot 1 juli 2024.

Het reglement en inschrijfformulier staan op de site van Het Zeeuws Orkest (onder het kopje Vrienden). Meer informatie: vriendenhzo@outlook.com

Jesse van der Wijk (links) en Nienke de Bree, winnaars publiekprijs 2022 met presentator Jacques Riebeek.

In memoriam Frits Tavenier

Op 23 april overleed Frits Tavenier op 92 jarige leeftijd. Frits stond aan de wieg van Het Zeeuws Orkest.

In 1963 kwam ik in Middelburg wonen en werken en maakte daarbij kennis met Just Tavenier, de vrouw van Frits. Toen zij mijn cello zag staan vertelde zij mij over - toen nog geheten - de Vereniging voor Instrumentale muziek, kortweg De Instrumentale. Frits was penningmeester en werd later voorzitter. Hij was een uitstekend violist en zat aan de 1^e lessenaar naast concertmeester Frans Karel Adriaanse. Just speelde mee als altvioliste.

Het orkest, opgericht in 1888, bestond aanvankelijk uit louter amateurmusici. Toen ik, 75 jaar later, mee ging spelen was dat al niet meer zo. Een beperkt aantal beroepsmusici speelde mee. In die tijd had elke provincie zijn eigen beroepsorkest. Alleen Zeeland niet. Frits vond een geitenpaadje en zei tegen de provinciebestuurders: wij hebben een goed amateurorkest, geef ons geld om dit met beroepsmusici aan te vullen, dan heeft ook Zeeland een eigen symfonieorkest. En zo gebeurde het. Frits spande zich enorm in om bij de gemeentes, bij de Provincie en bij het bedrijfsleven de middelen bij elkaar te krijgen om professionele musici aan te kunnen trekken. Er werd samenwerking gezocht met het Goes Kamerorkest wat resulteerde in 1970 in een fusie: Het Zeeuws Orkest.

Inmiddels zijn de rollen omgedraaid en bestaat het orkest voornamelijk uit beroepsmusici en nog een klein aantal getalenteerde amateurs. Het peil is hoog, de gekozen stukken vaak gedurfd.

Het orkest is bekend in heel het land, solisten als Hannes Minnaar, Francis van Broekhuizen, Wibi Soerjadi komen graag als solist.

Tot op hoge leeftijd kwam Frits nog luisteren naar 'zijn orkest'.

Zonder Frits Tavenier was Het Zeeuws Orkest niet het orkest dat het nu is. We zijn hem zeer veel dank verschuldigd voor deze bijzondere nalatenschap, zijn levenswerk: Het Zeeuws Orkest.

Wietske Lelie,
orkestsecretaris Het Zeeuws Orkest.

Graag achter de schermen

Penningmeester Pim Broekhuysen neemt afscheid

“Groet, Uw schatbewaarder.” Met deze woorden ondertekende Pim Broekhuysen, de penningmeester van Het Zeeuws Orkest, menig mail. Na acht jaar zitten de twee termijnen in het bestuur er voor hem op en geeft hij in januari 2025 het stokje over aan Max Schaub. Op de valreep een interview.

Broekhuysen woont al jaren in Terneuzen. Hij was er ondernemer, wethouder en is nog steeds actief in de Zeeuws-Vlaamse jazzwereld. Toen Rinus Meesen Broekhuysen tipte dat er een penningmeester voor Het Zeeuws Orkest werd gezocht, waren het herinneringen uit zijn jeugd in Middelburg die belangrijk waren bij zijn beslissing.

“Ik ben opgegroeid in de Koe-poortstraat in Middelburg en keek uit

op de Concert- en Geheerzaal, tegenwoordig de Zeeuwse Concertzaal. Ik weet nog dat op een warme zomeravond de ramen open stonden en de stem van Rob de Nijs klonk met ‘Zachtjes tikt de regen tegen het zolderraam.’

Mijn moeder was een groot fan van de Instrumentale die geregeld optrad in de concertzaal. In 1970 is de Instrumentale gefuseerd met Het Zeeuws Kamerorkest uit →

Goes tot Het Zeeuws Orkest. Het was geen echt professioneel orkest, maar wat later was de dirigent wel Louis Stotijn, dat was niet de eerste de beste. Er zaten wat professionals in, maar het is niet te vergelijken met het niveau dat het op dit moment heeft.

Ik ben met mijn moeder regelmatig naar het orkest geweest. Als oud-Middelburger vond ik het dan ook hartstikke leuk om een rol in het bestuur te krijgen.

Ik ben een liefhebber van allerlei soorten muziek, afhankelijk van hoe je stemming op dat moment is. Al jaren doe ik Zeeland Jazz en ik ben voorzitter van de Havendagen in Terneuzen geweest. Dat is weer iets totaal anders, meer André Hazesmuziek.”

Alleen maar naar die cijfertjes kijken vindt Broekhuysen niet interessant genoeg, hij hoort en ziet graag ook wat er allemaal bij een organisatie als Het Zeeuws Orkest voorbij komt. Als het kan komt hij ook even letterlijk achter de schermen om de sfeer van het concert daar mee te maken. Maar altijd is zijn adagium: “Het orkest heeft een bestuur en dus niet: het bestuur heeft een orkest.”

Dan de financiën. Broekhuysen vertelt dat bij Het Zeeuws Orkest de inkomsten uit de kaartverkoop ongeveer 25 procent zijn. Het orkest kan vooral bestaan dankzij de bijdragen van Provincie, gemeentes en fondsen.

Speelt sponsoring en steun van andere fondsen nog een rol?

“Voor festivals, eenmalige dingen is

sponsoring en steun niet zo moeilijk. Maar het lukt bijna niet meer om structureel een bedrag te krijgen van fondsen of bedrijven. Maar we mogen echt niet klagen in Zeeland: 390.000 inwoners, en dan een eigen orkest. Formidabel!”

Wat zijn je goede herinneringen aan acht jaar als bestuurslid?

“Hoogtepunten waren het begeleiden van Blöf en natuurlijk de Queensymfonie en de televisieregistratie daarvan. Het orkest is nu echt een gestroomlijnde organisatie, met Ivan Meylemans als chef-dirigent. Het mooiste wat we als bestuur bereikt hebben, is dat we de musici nu fair pay kunnen betalen. Dat is toch een behoorlijk extra bedrag voor de Provincie.”

Heb je nog wensen voor het orkest?

“Als ik naar de bezoekersaantallen kijk, dan zie ik dat Terneuzen achter loopt. Voor corona hadden we daar nog wel vijf-, zeshonderd bezoekers, nu stopt het bij driehonderdzoveel. Goes loopt altijd als een trein. Middelburg, waar niet zo gek veel in kunnen, is ook bomvol. Het Festival van Zeeuws-Vlaanderen wordt daarentegen goed bezocht.”

Lijkt het aantal bezoekers niet kleiner omdat het zo'n groot theater is in Terneuzen?

“Maar vroeger waren er meer bezoekers. Het is ook erg afhankelijk van de solisten. Dat speelt vooral in

Terneuzen. Bekende namen als Carel Kraayenhof en Karin Bloemen, dat werkt wel.”

Over bekende namen gesproken, aan het eind van ons gesprek begin ik er toch maar over, je lijkt qua uiterlijk veel op de beroemde Engelse acteur John Cleese.

“Ik kom wel eens mensen tegen die zeggen: ‘Je lijkt op John Cleese.’ Dan zegt ik altijd: ‘Nee, John Cleese lijkt op mij.’

Ik reed op een avond naar huis, toen er een alcoholcontrole bij Kapellebrug was. Een levensgrote politieagent hield me aan. Ik draaide

het raampje open en die man begon me toch te lachen. ‘Jij lijkt op die Engelse komiek, hoe heet hij ook al weer?’ riep hij uit. ‘John Cleese,’ zei ik. ‘Ja, rijd maar door,’ zei hij. Ik hoefde niet meer te blazen.

Vroeger ging ik namens het Jazzfestival Terneuzen wel eens als penningmeester de bands af om te betalen. Ze vroegen dan hoe ze degene konden herkennen die langs zou komen. Ze zeiden dan: ‘Hij lijkt op John Cleese.’ Bij binnenkomst stopte de band gelijk om het geld in ontvangst te nemen.”

Alwin Baart

Nog steeds bij concerten te koop aan de tafel van de Vrienden: De cd van Mathieu van Bellen en HZO. Brengt u tijdens een concert een nieuw lid aan, dan krijgen u en de nieuwe Vriend de CD gratis.

CONCERTEN NAJAAR 2024 EN 2025

NAJAARSCONCERTEN 2024

Elgar: celloconcert
Shostakovich: symfonie nr. 15

Dirigent: Ivan Meylemans
Solist: Lidy Blijdorp (cello)

vrijdag 15 november, 20.00 uur
Terneuzen, Scheldetheater

zaterdag 16 november, 20.00 uur
Goes, Theater de Mythe

zondag 17 november, 15.30 uur
Middelburg, Zeeuwse Concertzaal

Lidy Blijdorp

NIEUWJAARSCONCERTEN 2025

Met cabaretduo Maartje & Kine
en een traditioneel
nieuwjaarsrepertoire

Dirigent: Ivan Meylemans

vrijdag 9 januari, 20.00 uur
Terneuzen, Scheldetheater

zaterdag 10 januari, 20.00 uur
Vlissingen, St Jacobskerk

zondag 11 januari, 20.00 uur
Goes, Theater de Mythe

Maartje & Kine

VOORJAARSCONCERTEN 2025

**Roaring 20's – een Amerikaans
programma met operazangers Laetitia
Gerards**

Dirigent: Ivan Meylemans

vrijdag 4 april, 20.00 uur
Terneuzen, Scheldetheater

zaterdag 5 april, 20.00 uur
Goes, Theater de Mythe

zondag 6 april, 15.30 uur
Middelburg, Zeeuwse Concertzaal,

Laetitia Gerards

ZOMERCONCERTREN 2025

Beethoven, Mozart, Rossini

Dirigent: Ivan Meylemans

vrijdag 20 juni, 20 uur
Brouwershaven, Grote of Sint Nicolaaskerk

zaterdag 21 juni, 20.00 uur
Kloetinghe, Geerteskerk

zondag 22 juni, 20.00 uur
Veere, Grote Kerk

Gioacchino Rossini

programma's onder voorbehoud, zie www.zeeuwsorkest.nl

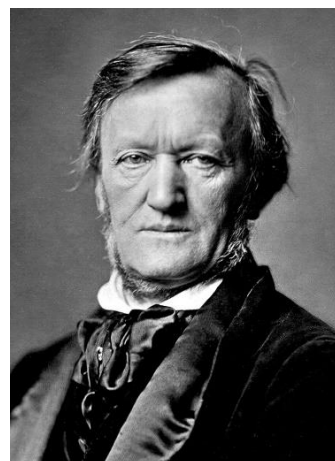
De zomerserie van Het Zeeuws Orkest: Mozart, Haydn, Wagner, Mendelssohn, Stravinsky

Het Zeeuws Orkest kiest in de zomer altijd Zeeuwse kerken als locaties. De 'kerkenpadconcerten' zijn dit keer in Kapelle, Brouwershaven en Veere. Een heerlijk zomers programma om bij weg te dromen, dit keer met klein orkest.

Solist in deze serie is de trompettist Sergi Serrá Buscallá. Wellicht heeft u de 5e symfonie van Mahler gehoord die Het Zeeuws Orkest onlangs uitvoerde, waarin Sergi de prachtige trompetpartij voor zijn rekening nam. Nu speelt dit aanstormend talent de solopartij in het trompetconcert van Haydn.

Het programma behelst stukken van vijf verschillende componisten. We kiezen er eentje uit: De Siegfried Idyll van Wagner.

De Siegfried Idyll is een symfonisch verjaardagsgedicht van Richard Wagner (foto) dat hij in 1870 schreef voor de verjaardag van zijn vrouw Cosima Liszt. Zij was jarig op 24 december, maar haar verjaardag werd altijd op Eerste Kerstdag gevierd. Na twee repetities onder leiding van dirigent Hans Richter reisde een orkest van veertien musici op kerstavond naar Luzern waar het echtpaar Wagner woonde. Het stuk werd om half acht 's ochtends in de hal van het huis uitgevoerd door violen, altviolen, een cello, een contrabas, een fluit, een hobo, twee klarinetten, een trompet en hoorns. Cosima schreef hierover in haar dagboek dat ze zachtjes wakker werd door de muziek. Ze was heel blij met het stuk en dezelfde dag werd het nog tweemaal uitgevoerd. Het stuk werd daarna jarenlang niet gespeeld. Wagner gaf het niet uit en het bleef Cosima's geheime schat. Toen Wagner in 1877 in geldnood kwam was hij echter gedwongen het stuk toch uit te geven. De titel van het stuk werd: Siegfried-Idyll, genoemd naar de zoon van Richard en Cosima.

Wietske Lelie

Programma:

Mozart	Ouverture Le nozze di Figaro
Wagner	Siegfried-Idyll
Haydn	Concert voor trompet in Es, solist Sergi Serra Buscallá
Mendelssohn	Strijkerssymfonie nr. 1 in C
Stravinsky	Pulcinella-suite

Vrijdag 14 juni	Kapelle, Hervormde Kerk, 20.00 uur
Zaterdag 15 juni	Brouwershaven, Grote Kerk, 20.00 uur
Zondag 16 juni	Veere, Grote Kerk, 20.00 uur